

Sverkestaån

Avrinningsområde: Arbogaån 61-122

Vattenförekomst: SE659194-148108

Vattendragsnummer: 122112

Koordinater: 6590230 1481131

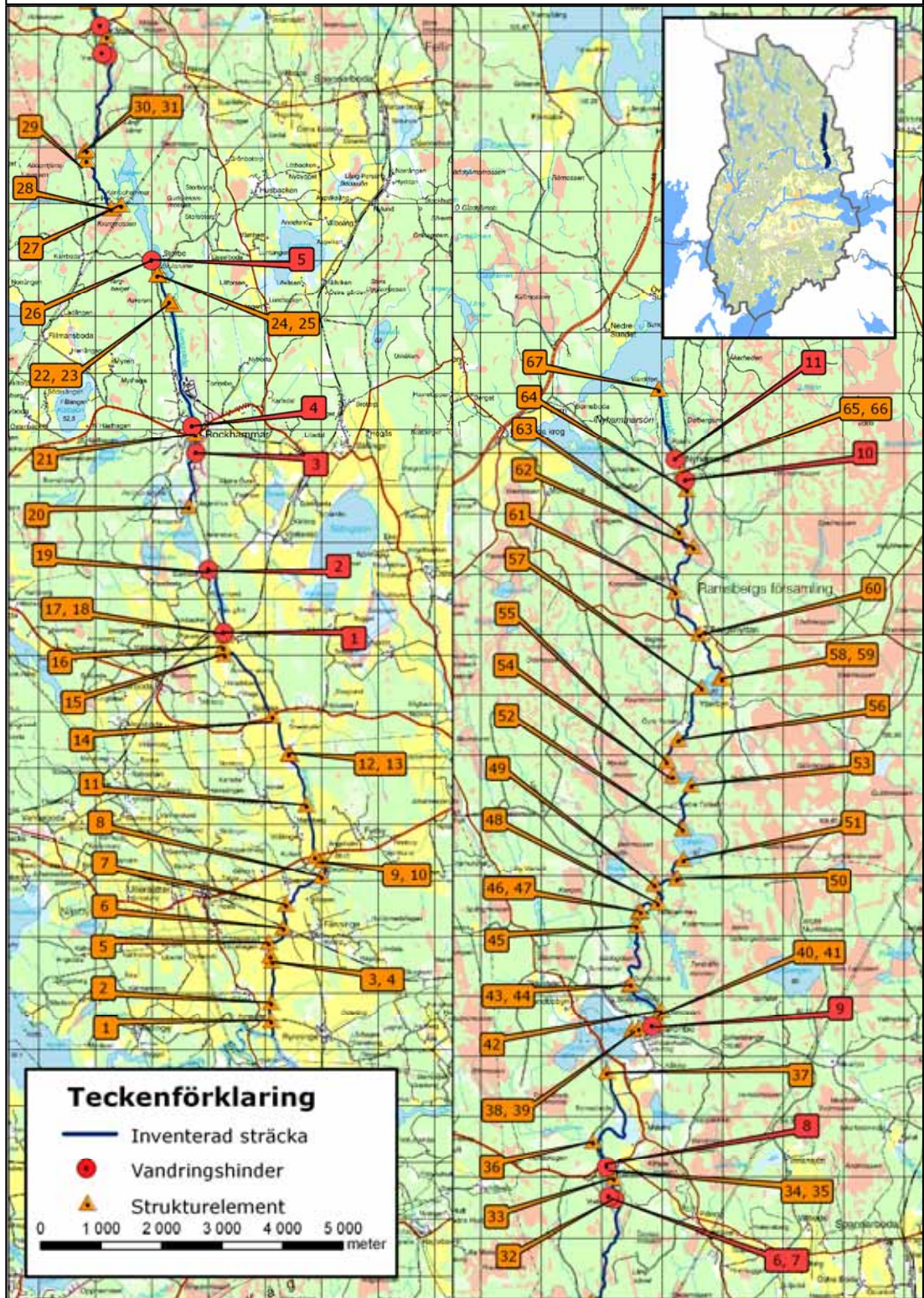
Terrängkartan: 11f4f, 11f3f, 11f2f, 11f1f,

11f0f, 10f9f, 10f9g och 10f8g

Kommun: Lindsberg

Inventeringsdatum: 16 och 21 september 2004

Inventerad sträcka: 34027 meter

Figur 1. Karta över Sverkestaån. Förklaring till objekten på kartan finns för strukturelement i tabell 2 och för vandringshinder i tabell 3. Rutnätet består av km² stora rutor.

Beskrivning

Sverkestaån har sin början i sjön Norrmogen, rinner vidare till Rockhammar och mynnar ut i Arbogaån. Norra delen av ån rinner främst genom skogs- och myrmark. Skogen är bitvis naturskogsartad (Länsstyrelsen 2005h). Den södra delen omges främst av jordbruksmark. Ån domineras av lugnflytande vatten som långa sträckor ger ett övergött och grumligt intryck. Det finns dock forssträckor i ån som bedömts ha betydande respektive mycket stora naturvärden (Länsstyrelsen 1981). Den inventerade delen av vattendraget börjar vid sjön Sörmogen och slutar vid utloppet i Arbogaån.

Skydd Mellan Gålsjön och Grönbosjön rinner Sverkestaån längs den västra gränsen av Grönbo som är naturreservat 1802050 och Natura 2000 område SE0240032.

Naturvärden Bottenfaunas sammansättning visar att vattendraget inte är försurat (Länsstyrelsen 1997). Mer än 75 % av ån anses ha obetydlig beskuggning på under 5 % och förekomsten av död ved är liten. Täckningen av vattenvegetation är 5 till 50 % och utgörs främst av övervattensväxter.

Flodpärlmussla I stora delar av Sverkestaån genomfördes en översiktlig musselinventering år 2004 varvid två musslor hittades (Länsstyrelsen 2006f). Långa sträckor kunde dock inte inventeras på grund av åns djup. Det finns ingen uppskattning av musselpopulationens storlek. Ingen reproduktion har konstaterats.

Fisk Elfisken är genomförda av Länsstyrelsen i Örebro län år 1987 och 1996. År 1987 fångades simpor, lake och bäcknejonöga (Länsstyrelsen 1997). Fångsten bestod 1996 av stensimpor och gädda. Endast få områden i Sverkestaån bedöms ha goda förutsättningar för öring.

Vandringshinder och rensningsgrad Vattendraget är inte rensat. Det finns sju områden som är påverkade av indämning. Vattendragets längd avspeglar sig i antalet strukturelement som är 67 stycken. Drygt hälften av dessa, 36 stycken, är sammanflöden med andra vattendrag. Totalt finns elva vandringshinder i Sverkestaån. Samtliga hinder är definitiva för fisk. Tio av vandringshindren bedöms vara svåra att åtgärda.

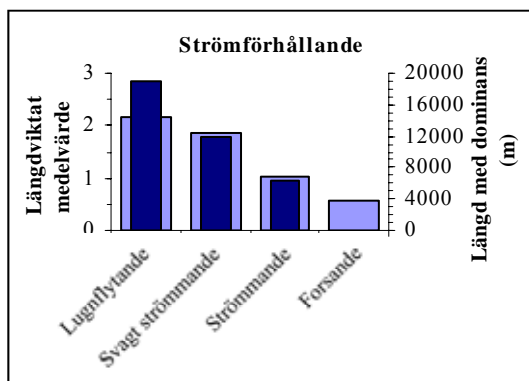
Vattenkvalitet Vattenkemiprover från Sverkestaån, Kåfalla (tabell 1).

Tabell 1. Vattenkemiprover från Sverkestaån (2001-2005).

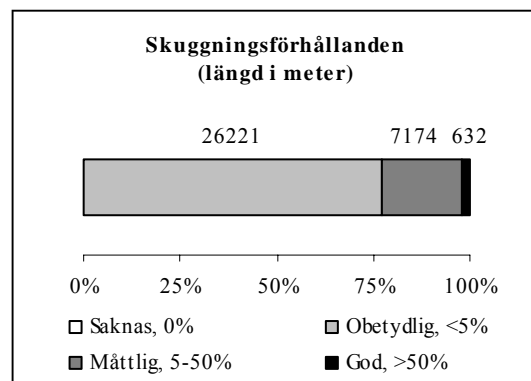
	Medelvärde	Standardavv.	Antal prov (n)	Tot. år & antal prov (n)
Totalkväve (µg/l)	459	154	56	1987-2005 (216)
Totalfosfor (µg/l)	18,0	9,8	56	1968-1978, 1981-2005 (376)
pH	6,5	0,3	56	1968-1978, 1981-2005 (377)
Alkalinitet (mekv/l)	0,09	0,03	56	1968-1978, 1981-2005 (377)
Färg (mg/l)				
Grumlighet (FTU & FNU)				

Strömförhållande

I Sverkestaån finns lugnflytande till forsande strömförhållanden (figur 2). Lugnflytande är den strömtypen som sammanlagt dominerar i längst del av ån. Resten av vattendraget domineras av svagt strömmande och strömmande förhållanden. På vissa områden finns inslag av forsande strömförhållanden, dock utan att vara dominerande.

Figur 2. Längdviktat medelvärde¹ avläses från de ljusa staplarna på vänster y-axeln, sträcklängden som ett strömförhållande är dominerande avläses från de mörka staplarna på höger y-axel.

Figur 3. Skuggningsförhållanden i Sverkestaån.

Skuggningsförhållande och död ved

En stor del av vattendraget har en obetydlig beskuggning på under 5 % (figur 3). I resten av ån är beskuggningen främst måttlig på 5 till 50 %. En kort del har god beskuggning på över 50 %. Förekomsten av död ved är i medel låg med mindre än 6 stockar/100 meter.

Rensat/Påverkat

Vattendraget är inte rensat. Sju områden längs ån är påverkade av indämning.

Figur 4. Vandringshinder (tabell 3, hinder 1).

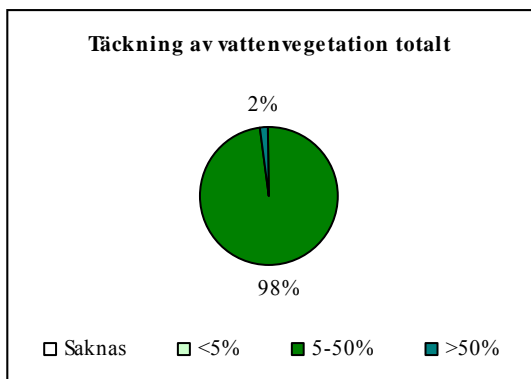

Figur 5. Vandringshinder (tabell 3, hinder 2).

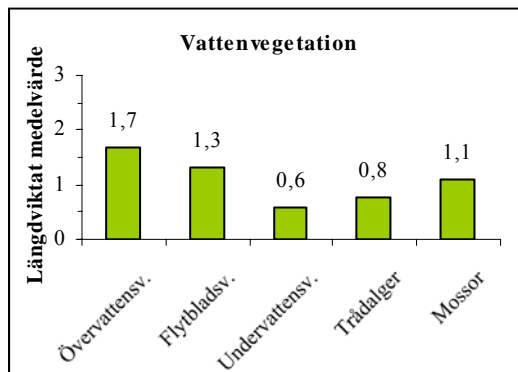
1. Vid uträkning av medelvärdet för hela vattendraget tas hänsyn till hur lång varje enskild inventeringssträcka är. Genom att på detta sätt räkna ut ett längdviktat medelvärde får förhållanden på en längre delsträcka större genomslagskraft än de på en kort delsträcka.

Vattenvegetation

Nästan hela vattendraget har en täckning av vattenvegetation på 5 till 50 % (figur 6). I en liten del av ån är täckningsgraden över 50 %. Samtliga inventerade vegetationsgrupper finns i vattendraget (figur 7). Övervattensväxter är vanligast och undervattensväxter är den vegetationsgrupp som är minst förekommande.

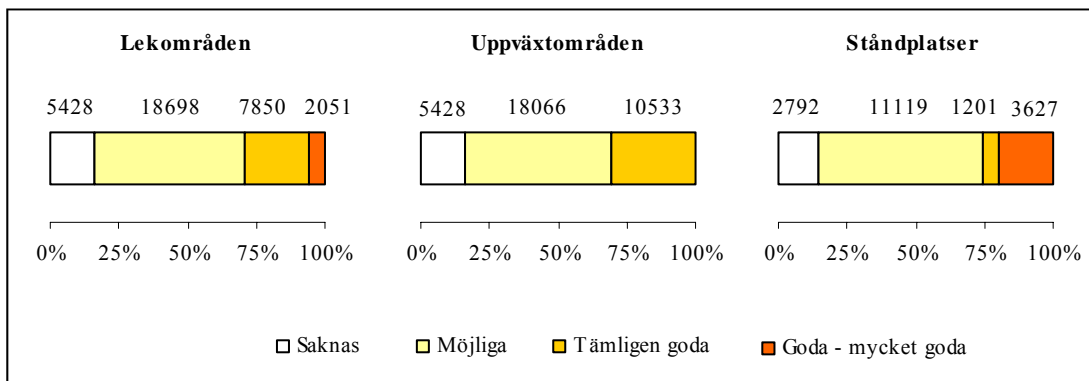
Figur 6. Täckning av vattenvegetation i Sverkestaån.

Figur 7. Längdviktat medelvärde för de olika vattenvegetationsgrupperna i Sverkestaån.

Öringbiotoper

För öring finns främst områden endast möjliga som lekområden, uppväxtområden eller ståndplatser (figur 8). Delar av ån saknar helt förutsättningar för öring. I en liten del av ån finns dock bra områden för lek och ståndplatser.

Figur 8. Längden (m) på sträckor med område av olika lämplighet för öring. Även den procentuella andelen av sträckorna i vattendraget anges.

Figur 9. Vandringshinder (tabell 3, hinder 3).

Figur 10. Vandringshinder (tabell 3, hinder 5).

Strukturelement

Vattendragets längd avspeglar sig i antalet strukturelement som är 67 stycken (tabell 2). Drygt hälften av dessa, 36 stycken, är sammanflöden med andra vattendrag. Det näst vanligaste strukturelementet är att en väg korsar vattendraget vilket sker på 15 platser. Det finns sex sjöinlopp och sju sjöutlopp. På tre platser finns annan stensättning.

Tabell 2. Strukturelement numererade nedifrån och uppströms i Sverkestaån.

Nr	Vattendragsnamn	Xkoord	Ykoord	Strukturelement
1	Sverkestaån	6590520	1481098	Korsande väg
2	Sverkestaån	6590844	1481101	Sammanflöde
3	Sverkestaån	6591578	1481120	Sammanflöde
4	Sverkestaån	6591673	1481090	Sammanflöde
5	Sverkestaån	6591907	1481056	Sammanflöde
6	Sverkestaån	6592170	1481318	Korsande väg
7	Sverkestaån	6592583	1481363	Sammanflöde
8	Sverkestaån	6593079	1481991	Korsande väg
9	Sverkestaån	6593367	1482005	Sammanflöde
10	Sverkestaån	6593437	1481877	Korsande väg
11	Sverkestaån	6594349	1481726	Sammanflöde
12	Sverkestaån	6595239	1481433	Sammanflöde
13	Sverkestaån	6595262	1481405	Sammanflöde
14	Sverkestaån	6595929	1481120	Korsande väg
15	Sverkestaån	6597020	1480280	Sammanflöde
16	Sverkestaån	6597151	1480252	Sammanflöde
17	Sverkestaån	6597352	1480264	Sammanflöde
18	Sverkestaån	6597399	1480297	Korsande väg
19	Sverkestaån	6598501	1480010	Sjöutlopp
20	Sverkestaån	6599643	1479641	Sjöinlopp
21	Sverkestaån	6600918	1479759	Korsande väg
22	Sverkestaån	6603212	1479376	Sammanflöde
23	Sverkestaån	6603276	1479295	Sammanflöde
24	Sverkestaån	6603745	1479142	Sammanflöde
25	Sverkestaån	6603759	1479083	Korsande väg
26	Sverkestaån	6604010	1479005	Sjöutlopp
27	Sverkestaån	6604984	1478447	Sjöinlopp
28	Sverkestaån	6604920	1478271	Sammanflöde
29	Sverkestaån	6605776	1477833	Sammanflöde
30	Sverkestaån	6605927	1477791	Sammanflöde
31	Sverkestaån	6605955	1477841	Sammanflöde
32	Sverkestaån	6607629	1478190	Korsande väg
33	Sverkestaån	6607984	1478190	Sammanflöde
34	Sverkestaån	6608112	1478118	Annan stensättning
35	Sverkestaån	6608160	1478101	Korsande väg
36	Sverkestaån	6608595	1477850	Sammanflöde
37	Sverkestaån	6609742	1478076	Sjöutlopp
38	Sverkestaån	6610442	1478494	Sjöinlopp
39	Sverkestaån	6610470	1478606	Sammanflöde
40	Sverkestaån	6610515	1478846	Korsande väg
41	Sverkestaån	6610545	1478952	Sammanflöde
42	Sverkestaån	6610766	1478972	Sammanflöde
43	Sverkestaån	6611187	1478453	Annan stensättning

44	Sverkerstaån	6611210	1478475	Korsande väg
45	Sverkerstaån	6612175	1478564	Sammanflöde
46	Sverkerstaån	6612407	1478609	Sammanflöde
47	Sverkerstaån	6612412	1478640	Sammanflöde
48	Sverkerstaån	6612549	1478921	Annan stensättning
49	Sverkerstaån	6612862	1478863	Sammanflöde
50	Sverkerstaån	6612956	1479231	Sammanflöde
51	Sverkerstaån	6613277	1479343	Sjöutlopp
52	Sverkerstaån	6613782	1479332	Sjöinlopp
53	Sverkerstaån	6614508	1479471	Sjöutlopp
54	Sverkerstaån	6614659	1479164	Sjöinlopp
55	Sverkerstaån	6614902	1479069	Sammanflöde
56	Sverkerstaån	6615261	1479259	Sammanflöde
57	Sverkerstaån	6616127	1479647	Sjöutlopp
58	Sverkerstaån	6616279	1479946	Sjöinlopp
59	Sverkerstaån	6616276	1479984	Sammanflöde
60	Sverkerstaån	6617013	1479610	Korsande väg
61	Sverkerstaån	6617720	1479211	Sammanflöde
62	Sverkerstaån	6618463	1479508	Sammanflöde
63	Sverkerstaån	6618718	1479272	Sammanflöde
64	Sverkerstaån	6619409	1479400	Sammanflöde
65	Sverkerstaån	6619633	1479364	Korsande väg
66	Sverkerstaån	6619691	1479325	Korsande väg
67	Sverkerstaån	6621075	1478948	Sjöutlopp

Sverkerstaån

Figur 11. Vandringshinder (tabell 3, hinder 6).

Figur 12. Vandringshinder (tabell 3, hinder 7).

Figur 13. Vandringshinder (tabell 3, hinder 8).

Figur 14. Vandringshinder (tabell 3, hinder 9).

Vandringshinder för fisk

Det finns elva vandringshinder i Sverkestaån (tabell 3). Alla hinder är definitiva för både öring och mört. Så många som tio av hindren bedöms vara svåra att åtgärda. Ett hinder, i mitten av vattendraget, kan göras passerbart genom att ett så kallat omlöp anläggs.

Tabell 3. Vandringshinder numererade nedifrån och uppströms i Sverkestaån.

Nr	Xkoord	Ykoord	Typ av hinder	Natur. hinder	Hindret kultur	Kultur-miljö	Hindret (mört)	Hindret (öring)	Används idag till	Föreslagen åtgärd
1	6597399	1480275	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Svårt att åtgärda
2	6598518	1480004	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Svårt att åtgärda
3	6600575	1479778	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vet ej	Svårt att åtgärda
4	6601055	1479714	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vet ej	Svårt att åtgärda
5	6604002	1479000	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Svårt att åtgärda
6	6607629	1478221	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Svårt att åtgärda
7	6607666	1478120	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Omlöp
8	6608157	1478087	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vet ej	Svårt att åtgärda
9	6610495	1478838	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Kvarndamm	Svårt att åtgärda
10	6619550	1479389	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Kvarndamm	Svårt att åtgärda
11	6619896	1479219	Damm	Nej	Nej		Definitivt	Definitivt	Vet ej	Svårt att åtgärda

Figur 15. Vandringshinder (tabell 3, hinder 10).

Figur 16. Vandringshinder (tabell 3, hinder 11).